

गृहनिर्माण विभागाच्या सुधारित व अद्ययावत
नागरिकांची सनद प्रसिध्द करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन

गृहनिर्माण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: नासद-२०११/प्र.क्र.१९/प्रशासन-१

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

तारीख: २८ ऑगस्ट, २०१४.

वाचा —

- १) शासन परिपत्रक क्रमांक: गृहनिर्माण विभाग क्र.प्रशासु-११०१/प्र.क्र.१६८/प्रशा-१,
दि.३/३/२००७
- २) शासन परिपत्रक क्रमांक: सामान्य प्रशासन विभाग क्र.नासद-
२००९/५९५/प्र.क्र.१०२/०९/१८-अ, दि.१२/१/२०१०

प्रस्तावना —

महाराष्ट्र शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या बदल्यांचे विनियमन व शासकीय कर्तव्ये पार पाडताना होणाऱ्या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम, २००५ मधील कलम ८ (१) (२) मधील तरतूदीनुसार प्रत्येक कार्यालय किंवा विभाग यांनी नागरिकांची सनद प्रसिध्द करण्याची तरतूद करण्यात आली आहे. त्यानुसार गृहनिर्माण विभागाची सुधारित नागरिकांची सनद दि.३/३/२००७ रोजीच्या शासन परिपत्रकान्वये प्रसिध्द करण्यात आली परंतु सदरहू नागरिकांच्या सनदेमध्ये गृहनिर्माण विभागाच्या विषयसूचीमध्ये कालनंतरहेने झालेल्या बदलामुळे सुधारित व अद्यावत नागरिकांची सनद प्रसिध्द करण्याचा निर्णय घेण्यात आला. यानुसार गृहनिर्माण विभागाची अद्ययावत नागरिकांची सनद तयार

करुन त्याकरिता सामान्य प्रशासन विभागाच्या संदर्भ क्र.२ च्या परिपत्रकान्वये गठीत केलेल्या समितीची मान्यता घेण्यात आली आहे.

शासन निर्णय—

गृहनिर्माण विभागाची सुधारित व अद्ययावत नागरिकांची सनद सोबत जोडलेल्या पुस्तिकेन्वये प्रसिध्द करण्यात येत आहे. तसेच, सदहू नागरिकांची सनद गृहनिर्माण विभागाच्या www.housing.maharashtra.gov.in व शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करुन देण्यात आली आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०८२८१३४१११४४०९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(रा.ग.साळवी)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपालाचे सचिव, मुंबई,
२. मा.मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
३. मा.उपमुख्यमंत्री, महाराष्ट्र यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
४. मा.राज्यमंत्री (गृहनिर्माण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,

५. सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव/स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई,
६. मा.मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई,
७. प्रधान सचिव (गृहनिर्माण) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई,
८. शासनाचे सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
९. महाप्रबंधक, लोकआयुक्त व उपलोकआयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,
१०. सचिव, विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई,
११. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानसभा), विधानभवन, मुंबई,
१२. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानपरिषद), विधानभवन, मुंबई,
१३. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई,
१४. सह सचिव/उप सचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, गृहनिर्माण विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१५. सामान्य प्रशासन विभाग (कार्यासन-१८-अ), मंत्रालय, मुंबई,
१६. गृहनिर्माण विभागाच्या अधिनस्त सर्व क्षेत्रिय कार्यालये,
१७. निवडनस्ती (प्रशासन-१)

महाराष्ट्र शासन

गृहनिर्माण विभाग मंत्रालय,

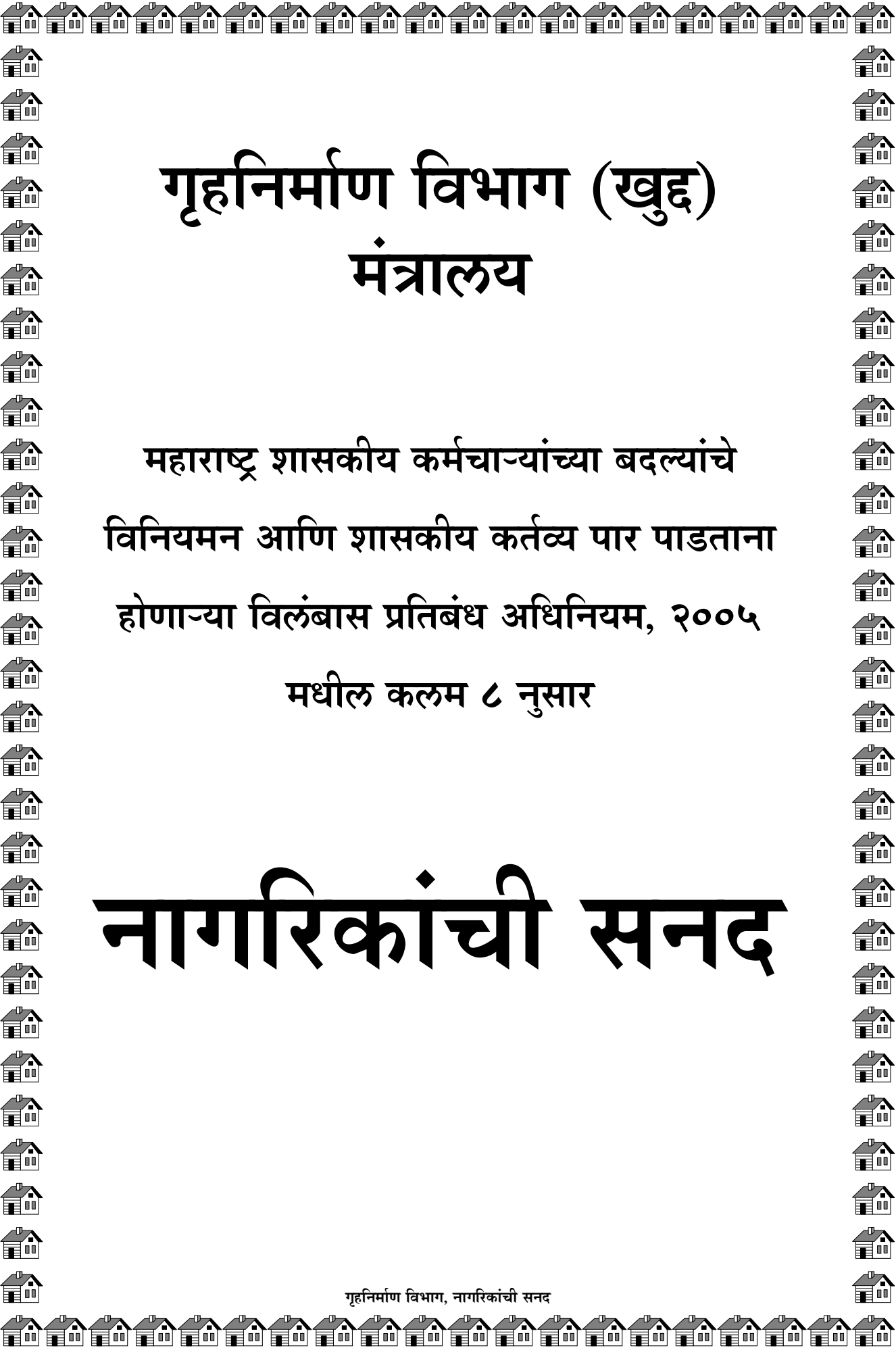
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मुंबई - 400 032.

नागरिकांची सनद

संकेतस्थळ :- www.housing.maharashtra.gov.in
www.maharashtra.gov.in

गृहनिर्माण विभाग, नागरिकांची सनद

गृहनिर्माण विभाग (खुद्द) मंत्रालय

महाराष्ट्र शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या बदल्यांचे
विनियमन आणि शासकीय कर्तव्य पार पाडताना
होणाऱ्या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम, २००५

मधील कलम ८ नुसार

नागरिकांची सनद

गृहनिर्माण विभाग महाराष्ट्र शासन नागरिकांची सनद

इतिहास

महाराष्ट्र राज्याची स्थापना दिनांक १ मे, १९६० रोजी झाली असून, राज्यामधील गृहनिर्माण योजना व झोपडपट्टी निर्मूलन कार्यक्रमासाठी दिनांक २७ ऑक्टोबर, १९८० च्या परिपत्रकान्वये तत्कालीन सार्वजनिक बांधकाम व गृहनिर्माण व विशेष सहाय्य विभागाचे विभाजन करून गृहनिर्माण व विशेष सहाय्य विभागाची निर्मिती करण्यात आली. त्यानंतर त्यातील विशेष सहाय्य विभाग दिनांक १ मे, २००१ रोजी सामाजिक न्याय विभागास जोडण्यात आला.

प्रस्तावना

देशातील एकूण लोकसंख्येपैकी ९% लोकसंख्या महाराष्ट्र राज्यात असून सन २००१ च्या जनगणनेच्या तुलनेत सन २०११ च्या जनगणना अहवालानुसार महाराष्ट्र राज्याची लोकसंख्या ११,२३,७२,९७२ आहे व जवळपास ४२% लोकसंख्या ही नागरी भागात आहे. नागरीकरण होत असलेल्या देशात निवारा ही एक आव्हानात्मक बाब आहे. महाराष्ट्र हे देशातील झपाट्याने नागरीकरण होत असलेले राज्य आहे. नागरी विकासाच्या प्रक्रियेचा एक भाग म्हणून घरबांधणी कार्यक्रमाला विशिष्ट महत्व आहे.

निवारा ही मानवाची एक मूलभूत गरज आहे. ही बाब विचारात घेऊन राज्याच्या ग्रामीण व शहरी भागातील सर्व स्तरातील लोकांसाठी म्हणजेच अल्प उत्पन्न गट, मध्यम उत्पन्न गट व उच्च उत्पन्न गट या सर्वांना परवडणाऱ्या टिकाऊ घरांची निर्मिती करण्यासाठी व चालना देण्यासाठी शासनाकडून विविध योजना राबवल्या जातात. केंद्र शासनाच्या गृहनिर्माण योजना, विविध स्वरूपाच्या झोपडपट्टी पुनर्वसन योजना देखील या विभागाकडून राबविल्या जातात. या योजना राबविण्यासाठी राज्यात प्रथमच दिनांक २३ जुलै, २००७ रोजी गृहनिर्माण धोरण प्रसिध्द करण्यात आले.

(2)

विडी कामगारांसाठी गृहनिर्माण योजना, आपदग्रस्तांसाठी घरकुल योजना यासारख्या गृहनिर्माण धोरणाशी संबंधित बाबीं विषयक कामे या विभागाकडून पार पाडली जातात.

महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास अधिनियम, १९७६ च्या कलम-८३(१) अन्वये मुख्यतः बृहन्मुंबई बेटावरील जुन्या मोडकळीस आलेल्या इमारतीची दुरुस्ती व पुनर्रचना, मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळामार्फत करण्यात येते.

गृहनिर्माण विभागाच्या नियंत्रणाखाली घरबांधणीसाठी महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण (म्हाडा) ही स्वायत्त संस्था तसेच झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण ही प्राधिकरणे कार्यरत आहेत. तसेच, शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प मर्यादीत, झोपडपट्टी पुनर्विकास योजनांतील तक्रारींचे निवारण होण्यासाठी महाराष्ट्र गलिच्छ वस्ती (सुधार, निर्मूलन व पुनर्वसन) न्यायाधिकरण, व अपीलीय न्यायाधिकरण (म्हाडा) तसेच शासकीय जमिनीवर अतिक्रमणे होऊ नयेत या करिता अप्पर जिल्हाधिकारी (अतिक्रमण/निष्कासन), मुंबई शहर/मुंबई उपनगर जिल्हा (पूर्व उपनगरे)/ बृहन्मुंबई, सक्षम प्राधिकारी, बृहन्मुंबई, अपील अधिकारी आणि महाराष्ट्र भाडे नियंत्रण कायदा १९९९ मधील कलम २२, २३ व २४ नुसार त्या विवक्षित क्षेत्रातील प्रकरणे दाखल करून घेणे व चौकशी अंती निकाली काढणे या करिता सक्षम प्राधिकारी भाडे नियंत्रण कायदा ही कार्यालये कार्यरत आहेत.

महाराष्ट्र शासनाचे गृहनिर्माण धोरण प्रभावीपणे राबविण्यासाठी गृहनिर्माण विभागाची माहिती, या विभागांतर्गत उपलब्ध सेवांचा तपशील व त्यावर करण्यात येणारी अंमलबजावणी याबाबतची माहिती दर्शविणारी सोबतची नागरिकांची सनद (Citizen's Charter) तयार करण्यात आली आहे.

या सनदेमुळे जनतेला चांगली सेवा तसेच कायद्याची आणि या विभागाचे नियम/अधिनियमांची अंमलबजावणी करून पारदर्शक प्रशासनाची खात्री देता येईल.

दे.चक्रवर्ती.

(देबाशिष चक्रवर्ती)

प्रधान सचिव, गृहनिर्माण विभाग,
महाराष्ट्र शासन

मुंबई

दिनांक :- ७ डिसेंबर, २०१३.

(3)

मंत्रालय (खुद्द) येथील गृहनिर्माण विभागाची कार्ये व कर्तव्ये यांचा तपशील

शासकीय मंत्रालयीन विभागाचे नाव :- गृहनिर्माण विभाग

पत्ता :- मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई-400 032.

कार्यालय प्रमुख :- प्रधान सचिव (गृहनिर्माण)

कार्यक्षेत्र :- महाराष्ट्र

विभागास नेमून दिलेले विषय (कार्ये) :-

महाराष्ट्र शासन कार्यानियमावलीच्या पहिल्या अनुसूचीतील क्रमांक १७
नुसार गृहनिर्माण विभागास नेमून दिलेले विषय.

विभागाचे ध्येय / धोरण :- गृहनिर्माण धोरण ठरविणे व ते योग्य अशा
यंत्रणांमार्फत राबविणे.

धोरण :- राज्याचे गृहनिर्माण धोरण 2007.

अधिकारी व कर्मचारी – 124

कामाचे विस्तृत स्वरूप :- गृहनिर्माण धोरणाची अंमलबजावणी करणे.

उपलब्ध सेवा :- गृहनिर्माण विभागाच्या संकेतस्थळावर विभागाने वेळोवेळी
निर्गमित केलेले शासन निर्णय व परिपत्रके यात नमूद केल्याप्रमाणे.

विभागाच्या संरचनात्मक तक्त्यामध्ये कार्यक्षेत्राचे प्रत्येक स्तरावरचे तपशील :
सोबत जोडले आहे.

कार्यालयीन दूरध्वनी क्रमांक व वेळा - 022-22023036, 022-22024678,
022-22816744

ई-मेल - psec.housing@maharashtra.gov.in

फॅक्स - 022-22025939, 022-22024542

वेळ - सकाळी 9:45 ते सायंकाळी 5:30

साप्ताहिक सुट्टी – राज्य शासनाने घोषित केल्याप्रमाणे

0-0-0—0-0-0

(4)

मंत्रालय येथील गृहनिर्माण विभागातील उपलब्ध सुविधांचा तक्ता.

उपलब्ध सुविधा

➤ भेटण्याच्या वेळे संदर्भात माहिती	- प्रधान सचिव, सह सचिव, उप सचिव, अवर सचिव – दुपारी ३ ते ५
➤ वेबसाईट विषयी माहिती	- www.housing.maharashtra.gov.in www.maharashtra.gov.in
➤ अभिलेख तपासणी उपलब्ध सुविधांची माहिती	- केंद्रीय माहिती अधिकार अधिनियम-2005 अंतर्गत कार्यालयीन वेळेत जनमाहिती अधिकाऱ्यामार्फत उपलब्ध करून दिली जाते
➤ सूचना फलकाची माहिती	- सूचना फलक, गृहनिर्माण विभाग, मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई - 400 032 येथे दर्शनी भागात लावण्यात आलेला आहे. (क.अ. प्रशा-1)
➤ विभागाच्या विषयासंबंधीचे कायदे/पुस्तके	- गृहनिर्माण विभाग, मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई - 400 032 येथे उपलब्ध आहे. (क.अ. प्रशा-1)

अ. क्र.	सुविधेचा प्रकार	वेळ	कार्यपद्धती	ठिकाण	जबाबदार व्यक्ती /अधिकारी /कर्मचारी	तक्रार निवारण
1.	भेटण्याच्या वेळे संदर्भात	दुपारी 3.00 ते संध्या. 5.00	प्रत्यक्ष भेट	गृहनिर्माण विभाग, मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई-400 032	प्रधान सचिव, गृहनिर्माण विभाग	प्रधान सचिव, गृहनिर्माण विभाग
2.	वेबसाईट विषयी माहिती	पूर्ण वेळ	विभागाचे संकेतस्थळ www.housing.maharashtra.gov.in www.maharashtra.gov.in	गृहनिर्माण विभाग, मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई-400 032	उप सचिव, (प्रशा-1) गृहनिर्माण विभाग	प्रधान सचिव, गृहनिर्माण विभाग
3.	सूचना फलकाची माहिती	कार्यालयीन वेळ	-	गृहनिर्माण विभाग, मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई-400 032	उप सचिव, (प्रशा-1) गृहनिर्माण विभाग	प्रधान सचिव, गृहनिर्माण विभाग

0-0-0—0-0-0

गृहनिर्माण विभागातील कार्यासनांना नेमून दिलेले विषय

कार्यासन क्रमांक		विषय
प्रशासन-1	1	गृहनिर्माण विभागातील आस्थापना व सेवा विषयक बाबी, उदा. पदोन्नती, बदली, नेमणूक, ज्येष्ठतासूची, कार्यभार हस्तांतरण, प्रतिनियुक्ती, वेतन निश्चिती, विशेष वेतन, सेवानिवृत्ती, वैद्यकीय तपासणी, निवृत्तीवेतन, उपदान, गट विमा नामनिर्देशन पत्रे इ.
	2	विभागातील अधिकारी/कर्मचारी यांची विभागीय चौकशी व शिस्तभंग विषयक कार्यवाही.
	3	रजा व तत्सम बाबी
	4	अग्रिमे
	5	मुख्यमंत्री कार्यालयात सुट्टीच्या दिवसांसाठी तसेच संघ लोकसेवा आयोग व राज्य लोकसेवा आयोगामार्फत घेण्यात येणाऱ्या परीक्षांकरिता नेमणूक व सेवा परीक्षा
	6	आस्थापना बाबीचे संकलन
	7	कार्यालयीन जागा वाटप
	8	सारसंग्रह
	9	रचना व कार्यपद्धती
	10	गृहनिर्माण विभागाच्या आधिपत्याखालील शासकीय कार्यालयातील आस्थापना व सेवा विषयक बाबींचे समन्वयन.
	11	क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांचे प्रशिक्षण समन्वय
	12	संशोधन विकासासाठी प्राधिकरणाला सहाय्य करण्याची योजना
नोंदणी शाखा	1	दूरध्वनी, शासकीय वाहने
	2	शासकीय लेखन सामग्री (खरेदी पुरवठा), झेरॉक्स, फॅक्स
	3	वितरण यादी व नोंदणी शाखेच्या नेहमीच्या बाबी
	4	शिपाई व्यवस्था,
	5	निंदणीकरण
झोपसु-1 क्र.विषयसूची-2011/ प्र.क्र.२१४/प्रशा-1, दि.२४/४/२०१२	1	महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारणा, निर्मूलन व पुनर्विकास) अधिनियम, 1971 च्या संबंधित सर्व धोरणात्मक बाबी.
	2	मुंबई झोपडपट्टी पुनर्वसन योजने संबंधातील धोरणात्मक बाबी.
	3	झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण, मुंबई संबंधित शासन स्तरावरील आस्थापना विषयक बाबी.
	4	मुंबई झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणावरील अध्यक्ष व सदस्यांच्या नेमणुका.

(6)

	5	झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेबाबत प्राप्त होणाऱ्या तक्रारी/निवेदने.
	6	वरील विषयाशी संबंधित न्यायालयीन प्रकरणे/विधानमंडळ विषयक कामकाज.
झोपसू क्र.विषयसूची-2011/ प्र.क्र.२१४/प्रशा-1, दि.२४/४/२०१२	1	बृहन्मुंबई वगळून केंद्र शासनाच्या मालकीच्या जमिनीवरील पात्र झोपडीधारकांचे सार्वजनिक प्रयोजनासाठी स्थलांतर तथा पुनर्वसन करणे, सुविधा पुरविणे.
	2	महाराष्ट्र प्रिव्हेन्श ऑफ डेंजरस् अँक्टिव्हीटीज ऑफ स्लमलॉर्ड बूटलेगर्स अँड ड्रग ऑफेन्डर अँक्ट, 1981 (MPD Act, 1981) या कायद्यातील गृहनिर्माण विभागाशी संबंधित प्रकरणे.
	3	धारावीच्या विकासाकरिता राबवावयाचा विशेष कृती आराखडा.
	4	बृहन्मुंबई वगळून उर्वरित शहरांच्या झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण संबंधित सर्व धोरणात्मक व आस्थापना विषयक आणि इतर बाबी.
	5	मुंबई प्रमाणे इतर शहरांना झोपडपट्टी पुनर्वसन योजना लागू करण्यासंबंधात धोरणात्मक बाबी.
झोपनि	1	मुंबई नागरी परिवहन प्रकल्प अंतर्गत प्रकल्पग्रस्तांचे पुनर्वसन
	2	संरक्षणपात्र झोपडपट्टीवासीयांना शासकीय जमिनी भाडेपट्टीने देणे या संबंधीचे धोरण
	3	अतिक्रमणे व अनधिकृत बांधकामे/झोपडया निष्कासित करणे, या संबंधीच्या उपाय योजना व सर्व धोरणात्मक बाबी.
	4	अतिक्रमणे व अनधिकृत बांधकामांना प्रभावीपणे पायबंद घालण्यासाठी उपाय योजना करणे.
	5	शासकीय/निमशासकीय जमिनीवरील सेवाशुल्काची मुंबई महानगरपालिकेस देय होणारी रक्कम अदा करणे.
	6	महाराष्ट्र गलिच्छ वस्ती न्यायाधिकरणाच्या अध्यक्षांची नेमणूक व न्यायाधिकरणाशी संबंधित बाबी.
	7	गलिच्छ वस्ती न्यायाधिकरणाकडे आलेली अपीले.
	8	गलिच्छ वस्ती गणना व गणनांतर्गत झोपड्यांना संरक्षण.
	9	मुंबई झोपडपट्टी सुधार मंडळावरील अध्यक्ष व सदस्यांच्या नेमणूका
	10	झोपडपट्टी अधिनियमानुसार झोपडपट्टी घोषित करणे व जमिनीचे भूसंपादन करणे.
	11	ओळखपत्र योजना 2001 बाबत धोरणात्मक बाबी.
	12	अतिरिक्त जिल्हाधिकारी (अति/निष्का) कार्यालयांशी संबंधित सर्व बाबी.
	13	राष्ट्रीय गलिच्छवस्ती सुधार योजना-निधी वाटप व तत्संबंधीच्या धोरणात्मक बाबी.
	14	संरक्षण भित्त योजना

	15	राष्ट्रीय गलिच्छवस्ती सुधार योजना/संरक्षक भित्त योजना/सेवा शुल्क/झोपडपट्टी सुधार फंड इ. अनुषंगाने प्राप्त होणारे प्रारूप परिच्छेद/नागरी अहवाल/महसुली अहवाल इ. लेखा व आर्थिक विषयक बाबी.
	16	झोपडीधारकांना फोटोपास देण्याची योजना 2001-फोटोपास वितरणाचा आढावा, फोटोपास मिळण्याबाबत प्राप्त होणारी निवेदन/तक्रारी.
	17	वरील विषयाशी संबंधीत न्यायालयीन प्रकरणे/विधान मंडळ विषयक कामकाज.
	18	मुंबई झोपडपट्टी सुधार मंडळ संबंधित बाबी.
गृनिभू क्र.संकीर्ण-2012/ प्र.क्र.११२/प्रशा-1, दि.१४/५/२०१२	1	महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण व त्याअंतर्गत (मुंबई मंडळ वगळून) इतर मंडळांशी संबंधीत धोरणात्मक बाबी
	2	भूखंड वाटपासंबंधित विविध प्रवर्गाकरिता असलेले आरक्षण.
	3	पुणे/ औरंगाबाद/ नाशिक/ कोकण/ अमरावती/ नागपूर गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळाशी संबंधीत खालीलबाबी :-
		अ) प्राधिकरणाने विकसित केलेल्या जमिनी व भूखंडाचे विनियम 16 खाली वाटप
		ब) प्राधिकरणाच्या योजनांकरिता जमिनी संपादन करणे
		क) गृहनिर्माण मंडळाच्या वसाहतीतील रिक्त जमिनी किंवा दोन इमारतीतील रिक्त जमिनी देण्याबाबत
		ड) म्हाडाच्या भूखंड वाटपानंतर अर्जदाराकडून आलेल्या तक्रारी
		इ) म्हाडाच्या आरक्षित असलेल्या सुविधा भूखंडाचे वाटप
		ई) प्राधिकरणाचे गाळे वाटप, गाळे वाटपातील आरक्षणे तसेच अनधिकृत ताबा, भाडे, दुरुस्ती देखभाल आणि सुविधा पुरविण्याबाबतच्या तक्रारी.
		प) म्हाडाच्या वसाहतीमधील सुविधांची पातळी वाढविणे
		फ) गृहनिर्माण वसाहतीतील सर्व योजनांखालील गाळ्यांची, घरांची विक्री.
		द) म्हाडाच्या गाळे वाटपानंतर अर्जदारांकडून आलेल्या तक्रारी
	4	महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास अधिनियमांतर्गत सक्षम प्राधिकारी व अपील अधिकाऱ्यांच्या नेमणुका
	5	महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरणातील मुंबई मंडळ व मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळ वगळून उर्वरित मंडळातील आस्थापना व सेवा विषयक बाबी
	6	म्हाड अधिनियम, 1976 व त्या अंतर्गत नियम व विनियम सुधारणा करणे.
	7	म्हाडाच्या सर्व गृहनिर्माण योजना (पंतप्रधान अनुदान प्रकल्प व जागतिक बँक प्रकल्पासह)

	8	महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण व क्षेत्रीय मंडळातील (मुंबई मंडळ वगळून) अध्यक्ष व सदस्यांच्या नेमणुका व संबंधित बाबी.
गृनिप क्र.संकीर्ण-2012/ प्र.क्र.११२/प्रशा-1, दि.१४/५/२०१२	1	मुंबई विकास विभाग चाळीचे व्यवस्थापन आणि सर्व प्रकारच्या धोरणात्मक बाबी.
	2	मुंबई शासकीय वास्तू (निष्कासन) अधिनियम, 1955 व त्याअंतर्गत धोरणात्मक व इतर सर्व बाबी.
	3	मुंबईतील गिरणी कामगारांच्या घरांच्या संबंधातील विविध प्रश्न व इतर अनुषंगिक कामे.
	4	मुंबई गृहनिर्माण व क्षेत्र विकास मंडळाशी संबंधित खालील बाबी :-
		अ) प्राधिकरणाने विकसित केलेल्या जमिनी व भूखंडाचे विनियम 16 खाली वाटप.
		ब) प्राधिकरणाच्या योजनांकरिता जमिनी संपादन करणे.
		क) गृहनिर्माण मंडळाच्या वसाहतीतील रिक्त जमिनी किंवा दोन इमारतीतील रिक्त जमिनी
		ड) म्हाडाच्या भूखंड वाटपानंतर अर्जदाराकडून आलेल्या तक्रारी.
		इ) म्हाडाच्या आरक्षित असलेल्या सुविधा भूखंडाचे वाटप.
		ई) प्राधिकरणाचे गाळे वाटप, गाळे वाटपातील आरक्षणे तसेच अनधिकृत ताबा, भाडे, दुरुस्ती देखभाल आणि सुखसोयी पुरविण्याबाबतच्या तक्रारी.
		प) म्हाडाच्या वसाहतीमधील सुविधांची पातळी वाढविणे.
		फ) गृहनिर्माण वसाहतीतील सर्व योजनांखालील गाळ्यांची, घरांची विक्री.
		द) म्हाडाच्या गाळे वाटपानंतर अर्जदाराकडून आलेल्या तक्रारी.
	5	मुंबईचा सरकारी जागा (काढून टाकण्याबाबत) अधिनियम, 1955 अन्वये सक्षम प्राधिकारी, बृहन्मुंबई यांची नियुक्ती व संबंधित बाबी.
	6	मुंबई गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळावरील अध्यक्ष व सदस्यांची नियुक्ती.
दुवपु-1	1	दुरुस्ती व पुनर्रचना विषयक धोरणात्मक बाबी.
	2	दुरुस्ती व पुनर्रचना विषयक सर्वश्री सुकथनकर, अफझुलपूरकर यांचे अहवाल.
	3	म्हाड अधिनियम 1976 मधील प्रकरण 8 खालील भूसंपादनाची प्रकरणे.
	4	मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळामार्फत इमारत पुनर्बांधणी प्रकरणे.
	5	उपकरप्राप्त मालमत्ताधारक/रहिवासी यांचेकडून मालमत्तेच्या पुनर्विकासासाठी ना हरकत प्रमाणपत्रे देण्याविषयीच्या बाबी.

	6	म्हाड अधिनियम, 1976 मधील कलम 82,83,84 उपकरातून सूट देणे व उपकर लावणे.
	7	दुरुस्ती व पुनर्रचना समिती
	8	वरील विषयावरील विधान मंडळ कामकाज, न्यायालयीन प्रकरणे.
दुवपु-2 क्र.संकीर्ण-2012/ प्र.क्र.११२/प्रशा-1, दि.१४/५/२०१२	1	म्हाड अधिनियम 1976 मधील प्रकरण 8-अ भाडेकरुंच्या सहकारी गृहनिर्माण संस्थांसाठी भूसंपादनाची प्रकरणे व त्या अनुषंगाने येणाऱ्या सर्व बाबी व धोरण.
	2	अ) महाराष्ट्र मालकी हक्काच्या सदनिका (त्या बांधण्यास प्रोत्साहन देणे, त्यांची विक्री, हस्तांतरण याचे नियमन) अधिनियम 1963. ब) महाराष्ट्र अपार्टमेंट ओनरशिप अधिनियम 1970 खालील सर्व प्रकरणे.
	3	पुनर्रचित इमारती, भाडेकरुंच्या तक्रारी.
	4	उपकरप्राप्त इमारतीच्या दुरुस्तीची प्रकरणे
	5	दुरुस्ती व पुनर्रचना निधीची तरतूद व वितरण
	6	संक्रमण शिबिरे व त्याबाबतच्या तक्रारी
	7	वरील विषयावरील विधान मंडळाचे कामकाज, न्यायालयीन प्रकरणे.
	8	संगणक प्रणाली व अंमलबजावणी (संगणकीकरण व नूतनीकरण), ई- गव्हर्नन्स
	9	मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळावरील अध्यक्ष व सदस्यांच्या नियुक्तीबाबत
गृनिधो-2	1	महाराष्ट्र गृहनिर्माण महामंडळ, शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्पाच्या संदर्भात येणारे सर्व विषय, अर्थसंकल्प तरतूद, विधी मंडळ संदर्भ व आस्थापना विषयक बाबी.
	2	योजनेसाठी बांधावयाची संक्रमण शिबिरे (दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळाच्या व्यतिरिक्त)
	3	जवाहरलाल नेहरु नागरी पुनरुत्थान अभियानांतर्गत एकात्मिक गृहनिर्माण व झोपडपट्टी विकास या उपकार्यक्रमाची राज्यात अंमलबजावणी करण्याबाबत. बी. एस. यू. पी., आय. एच. एस. डी. पी. इत्यादी योजना
	4	स्लम फ्री सिटी अक्शन प्लॅन-राजीव आवास योजना व इतर कार्यक्रम
	5	केंद्र शासनाशी संबंधित सर्व योजना
प्रशासन-4	1	विधानमंडळ अधिवेशनाच्या कामकाजाचे समन्वयाचे काम
	2	विधानमंडळ आश्वासने
	3	वि.का.क.संदर्भ, मुख्यमंत्र्यांचे संदर्भ
	4	लोकप्रतिनिधी विभागीय बैठक
	5	राज्यपालांचे अभिभाषण

	6	विभागातील इतर कार्यासनांना विवक्षितपणे नेमून दिल्या नाहीत अशा व संकीर्ण बाबी
	7	लोकशाही दिन
	8	एक खिडकी योजना
गृहनिधो-1	1	गृहनिर्माण धोरण/गृहनिर्माण मंत्री परिषद
	2	नॅशनल हौसिंग बँक, हुडको
	3	विडी कामगारांसाठी गृहनिर्माण योजना
	4	आपदग्रस्तांसाठी गृहनिर्माण योजना
	5	पुनर्रचित बांधकाम साहित्याबाबत सिपोरेक्स
	6	इमारत निर्मिती केंद्र
	7	परवडणारी घरे
	8	महाराष्ट्र चेंबर ऑफ हाऊसिंग इंडस्ट्रीज व महाराष्ट्र शासन यांच्यातील करारनामा व आनुषंगिक कार्यवाही.
	9	राज्यातील मुंबई, विदर्भ व हैद्राबाद या विभागातील अस्तित्वात असलेल्या तीन भाडे नियंत्रण कायद्यांचे एकत्रीकरण व सुधारणा, महाराष्ट्र भाडे नियंत्रण अधिनियम 1999
	10	भाडे नियंत्रण अधिनियमातील न्यायालयीन प्रकरणे व याच अधिनियमामार्फत तरतूदीतून द्यावयाची सूट
	11	भाडे नियंत्रण कायद्यांतर्गत सक्षम प्राधिकारी व अपील अधिकारी यांच्या नेमणुका.
	12	ग्रामीण निवारा योजना
	13	मुख्यमंत्र्यांच्या स्वेच्छाधिकार कोटयातून गृहनिर्माण मंडळाच्या 2 टक्के निवासस्थान वाटपासंबंधी धोरणात्मक बाबी.
	14	गृहनिर्माण क्षेत्राशी संबंधित सांख्यिकीय माहिती.
रोखशाखा	1	विभागाच्या आस्थापने वरील अधिकारी व कर्मचारी यांची देयके तयार करणे
	2	वेतन वाटप/रकमांचे प्रदान
	3	सेवा पुस्तक अद्ययावत ठेवणे
	4	मंत्री/राज्यमंत्री यांच्या कार्यालयाकडून वेळोवेळी आयोजित केलेल्या बैठकांबद्दल उपहाराची बिले अदा करणे
अर्थसंकल्प	1	अर्थसंकल्प व नियतव्यय यांचे समन्वयन
	2	पंचवार्षिक योजना, वार्षिक योजना, जिल्हा वार्षिक योजना
	3	कार्यक्रम अंदाजपत्रक तयार करणे

	4	विशेष घटक योजना व आदिवासी उपाययोजना तसेच आयुक्तांचा अहवाल, वित्तीय पुरवठा (आयुर्विमा महामंडळ सर्वसाधारण विमा महामंडळाचे कर्ज, नागरी बँकेकडून घ्यावयाचे अर्थसहाय्य एचडीएफसी सारख्या वित्तीय संस्थांकडून गृहनिर्माण गलिच्छ वस्ती सुधार घर दुरुस्ती व पुनर्रचना इत्यादी योजनांसाठी घ्यावयाचे वित्तीय सहाय्य कर्ज, रोखे, हुडकोकडून मिळणारे कर्ज)
	5	वित्त आयोग
	6	अर्थमंत्र्यांचे भाषण, कपात सूचना
	7	20 कलमी कार्यक्रम 14ड, 14, 15
	8	प्राधिकरण तसेच महाराष्ट्र राज्य गृहनिर्माण महामंडळ (पुणे) यांचे भांडवली अर्थसंकल्प व वार्षिक लेखे
	9	सुधारित अंदाजपत्रके, तरतुदीचे विनियोजन अहवाल
	10	शासकीय लेख्यांचे संगणकीकरण
	11	अंदाज समितीचा अहवाल व त्यावरील स्पष्टीकरणे
	12	शासकीय कर व कराव्यतिरिक्त महसूल याची माहिती वित्त विभागाला देणे.
	13	शासकीय हमी
	14	राज्याच्या योजनेचे सनियंत्रण करण्यासाठी राज्यात कार्यक्रम सनियंत्रण व मूल्यमापन प्रणालीच्या (PMES) अनुषंगाने फलनिष्पत्ती दस्तावेज (RFD) / KRA तयार करणे.
लेखा	15	भारताचे नियंत्रक आणि महालेखा परीक्षक यांच्या विनियोजन लेखासंबंधीच्या अहवालावरील स्पष्टीकरणात्मक ज्ञापने लोकलेखा समितीस पाठविणे, तसेच महसुली व वाणिज्य अहवालावरील कार्यवाही
	16	भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांच्या नागरी अहवालावरील कार्यवाही
	17	लोकलेखा समितीच्या अहवालावरील कार्यवाही
	18	विभागातील खर्चाचे आकडे आणि अधिदान व लेखा अधिकारी मुंबई यांच्या कार्यालयातील/महालेखापालांच्या कार्यालयातील खर्चाचे आकडे यांचा मेळ घालणे तसेच, त्यांनी दिलेल्या सूचनांचे समन्वय करणे.
	19	लोकलेखा समिती/विचार विनिमय समिती.
	20	प्रारूप परिच्छेद/लेखा परिच्छेद यावरील कार्यवाही

0-0-0—0-0-0

गृहनिर्माण विभागातील अधिकारश्रेणी दर्शविणारा तक्ता

मा.मुख्यमंत्री
↑
मा.राज्यमंत्री (गृहनिर्माण)
↑
प्रधान सचिव (गृहनिर्माण)
↑
सह सचिव
↑
उप सचिव
↑
अवर सचिव
↑
कक्ष अधिकारी
↑
सहायक
↑
लिपिक-टंकलेखक
↑
शिपाई

निवडश्रेणी लघुलेखक
↑
उच्चश्रेणी लघुलेखक
↑
निम्नश्रेणी लघुलेखक
↑
लघु-टंकलेखक

(13)

मंत्रालय (खुद) येथील गृहनिर्माण विभागातील अधिकारी व कर्मचारी
यांच्या कर्तव्याचा तपशील

अ. क्र.	पदनाम	कर्तव्ये	कोणत्या कायद्या/ नियम/शासननिर्णय/ परिपत्रका नुसार
1)	प्रधान सचिव (गृहनिर्माण)	विभाग प्रमुख व त्या अनुषंगाने करावयाची सर्व कर्तव्ये	मंत्रालयीन कार्यनियमावलीप्रमाणे
2)	सह सचिव	उपरोक्त कर्तव्ये पार पाडण्यासाठी सहाय्य करतात.	मंत्रालयीन कार्यनियमावलीप्रमाणे
3)	उप सचिव	उपरोक्त कर्तव्ये पार पाडण्यासाठी सहाय्य करतात.	मंत्रालयीन कार्यनियमावलीप्रमाणे
4)	अवर सचिव	उप सचिवांना सहाय्य करणे तसेच त्यांच्या नियंत्रणाखालील कार्यासनाचे पर्यवेक्षण करणे.	मंत्रालयीन कार्यनियमावलीप्रमाणे
5)	कक्ष अधिकारी	विभागातील कार्यासनातील विषयाबाबत काम करून घेण्याची जबाबदारी	मंत्रालयीन कार्यनियमावलीप्रमाणे
6)	सहायक	कक्ष अधिकारी यांना सहाय्य करणे	मंत्रालयीन कार्यनियमावलीप्रमाणे
7)	लघुलेखक	स्वीय सहाय्यकाचे काम करणे, नस्तीचे व टपाल आवक जावक नोंदी करणे, इत्यादी.	मंत्रालयीन कार्यनियमावलीप्रमाणे
8)	लिपिक - टंकलेखक	आवक-जावक नोंदी करणे, नस्त्यांचे निदंणीकरण करणे, इत्यादी	मंत्रालयीन कार्यनियमावलीप्रमाणे

0-0-0—0-0-0

मंत्रालय येथील गृहनिर्माण विभागातील अधिकारी व कर्मचारी यांच्या
अधिकारांचा तपशील

अ

अ. क्र.	पदनाम	अधिकार - आर्थिक	कोणत्या कायद्या/ नियम / शासननिर्णय / परिपत्रकानुसार
निरंक			

(14)

ब

अ. क्र.	पदनाम	अधिकार-प्रशासकीय	कोणत्या कायद्या/ नियम / शासननिर्णय / परिपत्रकानुसार
1	प्रधान सचिव	शासनाच्या सर्वसाधारण आदेशानुसार व कार्यानिर्मावलीतील प्राप्त अधिकारानुसार	शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेले नियम, अधिनियम, शासन निर्णय, परिपत्रक, कार्यालयीन आदेश, अधिसूचना इ. नुसार देण्यात आलेल्या अधिकारान्वये कार्यालयातील कामकाज चालविले जाते.
2	सहसचिव/ उप सचिव	वि. का. क. संदर्भातील प्रकरणांवरील कार्यवाहीबाबत	कार्यालयीन आदेश क्र.नियुक्ती-2009/प्र.क्र.157/प्रशा-1, दि.20/1/2010
3	अवर सचिव (विधी)	विभागातील न्यायालयीन प्रकरणात एकसूत्रता आणणे व समन्वय ठेवणेबाबत	कार्यालयीन आदेश क्र.नियुक्ती-2009/प्र.क्र.157/प्रशा-1, दि.20/1/2010
4	अवर सचिव, रोख शाखा,	आहरण व संवितरण अधिकारी	कार्यालयीन आदेश क्र.नियुक्ती-2013/ प्र.क्र.28/ प्रशा-1, दि.20/3/2013
5	अवर सचिव (गृनिधो-2)	केंद्र पुरस्कृत योजनांचे तसेच राज्य शासन योजनांचे संनियंत्रण ठेवण्यासाठी स्थापन करण्यात आलेल्या सहाय्यता गटाला माहिती पुरविण्यासाठी समन्वय अधिकारी घोषित करण्याबाबत	कार्यालयीन आदेश क्र.समिती- 2010/ प्र.क्र.12/प्रशा-1, दि.15/2/2010
6	कक्ष अधिकारी (अर्थसं-1)	BEAMS प्रणालीवर काम करताना नियंत्रक अधिकारी/ आहरण व संवितरण अधिकारी यांना येणाऱ्या अडचणींचे निराकरण करण्यासाठी संपर्क अधिकारी नियुक्त करणेबाबत	कार्यालयीन आदेश क्र.संकीर्ण-2010/ प्र.क्र.193/प्रशा-1, दि.29/9/2010
7	कक्ष अधिकारी (झोपसू-1)	अपंगव्यक्ती अधिनियम १९९५ व महाराष्ट्र राज्य अपंग कल्याण कृती आराखडा २००१ च्या अंमलबजावणीकरीता	कार्यालयीन आदेश क्र.संकीर्ण-2010/ प्र.क्र.२३२/प्रशा-१, दि.१/११/२०१०

(15)

क

अ. क्र.	पदनाम	अधिकार-फौजदारी	कोणत्या कायद्या/नियम/शासननिर्णय/परिपत्रकानुसार
निरंक			

ड

अ. क्र.	पदनाम	अधिकार – अर्धन्यायिक	कोणत्या कायद्या/नियम/शासननिर्णय/परिपत्रकानुसार	अभिप्राय
1	प्रधान सचिव (गृहनिर्माण)	महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास अधिनियम 1976 चे कलम 41 सुनावणीचे अधिकार	महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास अधिनियम, 1976	शासनाच्या वतीने सुनावणी घेऊन त्यास मा.मंत्री (गृहनिर्माण) महोदयांची मान्यता घेण्यात येते.
2	प्रधान सचिव (गृहनिर्माण)	भाडे नियंत्रण कायदा, 1999 अंतर्गत कलम ३ (२) नुसार सूट देणे	भाडे नियंत्रण कायदा, 1999	सचिवांच्या स्तरावर सुनावणी घेऊन मा. मंत्री (गृहनिर्माण) स्तरावर अंतिम मान्यता.
3	अवर सचिव, (दुवपू-2)	महाराष्ट्र मालकी हक्काच्या सदनिकांबाबत (त्या बांधण्यास प्रोत्साहन देणे, त्यांची विक्री, व्यवस्थापन व हस्तांतरण यांचे नियमन करण्याबाबत) अधिनियम, 1963	या अधिनियमाच्या कलम 5 अन्वये	सुनावणीचे अंतिम अधिकार अवर सचिव, दुवपू-2 यांचे स्तरावर आहेत.

0-0-0—0-0-0

**गृहनिर्माण विभागातील निर्णय प्रक्रियेतील पर्यवेक्षण व जबाबदारीचे
उत्तरदायित्व निश्चित करून कार्यपद्धतीचे प्रकाशन (कामाचा प्रकार व नाव)**

अ. क्र.	कामाचे स्वरूप	कालावधी दिवस	कामासाठी जबाबदार अधिकारी	अभिप्राय
1)	न्यायालयीन प्रकरणे, शासनाची बाजू मांडण्यासाठी न्यायालयात शपथपत्र दाखल करणे व प्रकरणे निकाली काढेपर्यंत पाठपुरावा करणे	निश्चित कालावधी सांगता येणार नाही.	अवर सचिव (विधी)	प्रधान सचिव, गृहनिर्माण विभाग यांच्या स्तरावर मान्यता घेतली जाते.
2)	2 टक्के योजनेतील संदनिकांचे व भूखंडाचे वाटप	निश्चित कालावधी सांगता येणार नाही.	अवर सचिव (गृनिधो-1)	मा. मुख्यमंत्री यांच्या स्तरावर.
3)	आस्थापनाविषयक	शासनाच्या आदेशानुसार	अवर सचिव (प्रशा-1), उप सचिव, प्रधान सचिव	प्रधान सचिव, गृहनिर्माण विभाग यांच्या स्तरावर मान्यता.
4)	अर्थसंकल्प विषयक	शासनाच्या विहित कालमर्यादेनुसार	अवर सचिव (अर्थसं-1), सह सचिव, प्रधान सचिव	प्रधान सचिव, गृहनिर्माण विभाग यांच्या स्तरावर मान्यता
5)	गृहनिर्माण धोरणाची अंमलबजावणी	निश्चित कालावधी सांगता येणार नाही.	गृहनिर्माण विभाग/ नगर विकास विभाग/ महसूल व वन विभाग तसेच संबंधित विभाग	संदर्भाने नियम/ अधिनियम करणे तसेच नियमात बदल करणे वगैरे बाबींची कार्यवाही संबंधित विभागाने करावयाची आहे.

0-0-0—0-0-0

गृहनिर्माण विभागाकडून पुरविण्यात येणाऱ्या नागरी सेवा

अ. क्र.	पुरविली जाणारी सेवा	खालील कालावधीत आवश्यक त्या कार्यवाहीची पूर्तता केली जाते.	सेवा पुरविणारा अधिकारी /कर्मचारी	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्यांचा दूरध्वनी क्रमांक
1.	महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारणा निर्मूलन व पुनर्विकास) अधिनियम 1971 मधील कलम ३ (१) अन्वये 'सक्षम प्राधिकारी' व 'अपीलीय प्राधिकारी' म्हणून घोषित करणे	कायद्याची तरतूदी लागू केल्यानंतर दोन महिन्यामध्ये आदेश निर्गमित करणे.	कक्ष अधिकारी/ अवर सचिव (झोपसू-1)	उप सचिव (झोपसू-1) 22024678
2.	महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारणा निर्मूलन व पुनर्विकास) अधिनियम 1971 अन्वये घोषित झोपडपट्ट्यांचे भूसंपादन करण्याबाबतचा प्रस्ताव आदेशार्थ सादर करणे	भूसंपादनाच्या प्रस्तावास शासनाची मान्यता मिळाल्यानंतर विधी व न्याय विभागाच्या सहमती नंतर १ महिन्यात अधिसूचना निर्गमित करणे.	कक्ष अधिकारी/ अवर सचिव (झोपनि-2)	उप सचिव (झोपनि-2) 22024678
3.	महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण भूसंपादन करून मिळणेबाबतचा प्रस्ताव शासनास सादर करणे (मुंबई मंडळ वगळून)	प्रस्तावास शासनाची मान्यता मिळाल्यानंतर 1 महिन्यात आदेश निर्गमित करणे.	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (गृनिभू)	सह सचिव (गृनिभू) 22816744
4.	महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण उपकर प्राप्त इमारतींना उपकरातून सूट देणे	प्रस्तावास शासनाची मान्यता मिळाल्यानंतर 1 महिन्यात आदेश निर्गमित करणे.	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (दुवपु-1)	सह सचिव (दुवपु-1) 22816744

(18)

5.	मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळ (प्राधिकरण) म्हाड अधिनियम १९७६ मधील प्रकरण ८ (अ) भाडेकरूंच्या सहकारी गृहनिर्माण संस्थांसाठी भूसंपादनाची प्रकरणे व त्या अनुषंगाने येणाऱ्या सर्व बाबी व धोरण	सर्वसाधारण परिस्थितीत न्यायालयाचे प्रतिबंधात्मक आदेश असल्यास कार्यवाहीचा कालावधी अनिश्चित.	कक्ष अधिकारी /अवर सचिव (दुवपू-2)	सह सचिव (दुवपू-2) 22816744
6.	नगर विकास विभाग यांच्या शासन निर्णय क्रमांक सदनिका (१०) २०/११ प्र.क्र.२/नाजकधा-1 दि.३०/११/२०११ अन्वये मा.मुख्यमंत्री यांच्या स्वेच्छाधिकारातील २ % अंतर्गत नियमातील तरतुदीनुसार अर्जदारांना सदनिका वितरित केल्या जातात	प्रस्तावावर शासनाची मान्यता मिळाल्यानंतर 1 महिन्यात आदेश निर्गमित करणे.	कक्ष अधिकारी /अवर सचिव (गृनिधो-1)	सह सचिव (गृनिधो-1) 22816744
7.	महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण (म्हाडा) (मिळकत व्यवस्थापन, विक्री, हस्तांतरण आणि सदनिकांची अदलाबदल) विनियम- १९८१ चे विनियम १३(२) खालील विशिष्ट गटासाठी शासन निर्णय, गृहनिर्माण विभाग क्र.वाटप-1105/ प्र.क्र.१८०/भाग-१/गृनिधू अनुसार गृहनिर्माण योजना राबविणे (मुंबई मंडळाच्या अखत्यारितील)	प्रस्तावास शासनाची मान्यता मिळाल्यानंतर 15 दिवसांत म्हाडास कळविणे.	कक्ष अधिकारी /अवर सचिव (गृनिप)	उप सचिव (गृनिप) 22024678

0-0-0—0-0-0

गृहनिर्माण विभाग, नागरिकांची सनद

गृहनिर्माण विभाग शासन आदेश क्रमांक: ममाअ-२००५/प्र.क्र.१४४/प्रशा-१,
दि.१७/१२/२००७
परिशिष्ट-अ

केंद्र शासनाचा माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ च्या कलम ५(१), ५ (२) व १९
नुसार, जन माहिती अधिकारी व अपीलीय प्राधिकारी

अ. क्र.	विषय	जन माहिती अधिकारी	अपीलीय प्राधिकारी
1	अ) प्राधिकरणाच्या योजनांकरिता जमिनी संपादन करणे		
	ब) प्राधिकरणाचे गाळे वाटप, गाळे वाटपातील आरक्षणे तसेच अनधिकृत ताबा, भाडे, दुरुस्ती देखभाल आणि सुखसोयी पुरविण्याबाबतच्या तक्रारी तसेच प्राधिकरणाने विकसित केलेल्या जमिनी व भूखंडाचे विनियम 16 खाली वाटप व त्यानुषंगिक सर्व बाबी. (मुंबई मंडळ वगळून)	कक्ष अधिकारी (गृनिभू-1) 22794120 (दालन क्र.२६८, मुख्य इमारत)	अवर सचिव (गृनिभू-1) 22024649 (दालन क्र.२54, विस्तार इमारत)
2	अ) बी.डी.डी. चाळींच्या संबंधीची धोरणात्मक प्रकरणे		
	ब) मुंबई शासकीय वास्तू निष्कासन अधिनियम, 1955 धोरणात्मक बाबी हाताळणे	कक्ष अधिकारी (गृनिप) 22793862 (दालन क्र.२५४ विस्तार इमारत)	अवर सचिव (गृनिप) 22793044 (दालन क्र.२५४ विस्तार इमारत)
	क) मुंबई मंडळाचे गाळे वाटप, गाळे वाटपातील आरक्षणे तसेच अनधिकृत ताबा, भाडे, दुरुस्ती देखभाल आणि सुखसोयी पुरविण्याबाबतच्या तक्रारी तसेच प्राधिकरणाने विकसित केलेल्या जमिनी व भूखंडाचे विनियम १६ खाली वाटप व त्यानुषंगिक सर्व बाबी (फक्त मुंबई मंडळासंबंधातील)		
3	गृहनिर्माण विभाग, मंत्रालय (खुद्द) बाबत आस्थापना विषयक बाबी	कक्ष अधिकारी (प्रशा-1) 22793863 (दालन क्र.२०१, मुख्य इमारत)	अवर सचिव (प्रशा-1) 22024649 (दालन क्र.२54, विस्तार इमारत)

(20)

4	अ) गृहनिर्माण विषयक धोरण व गृहनिर्माण योजनांबाबतच्या धोरणात्मक बाबी ब) महाराष्ट्र भाडे नियंत्रण अधिनियम, 1999 व त्या अंतर्गत धोरणात्मक बाबी. क) मुख्यमंत्र्यांच्या स्वेच्छाधिकार कोटया अंतर्गत गृहनिर्माण मंडळातील २ टक्के निवासस्थान वाटपाबाबतच्या धोरणानुसार मुख्यमंत्री स्तरावर आदेश प्राप्त करणे	कक्ष अधिकारी (गृनिधो-1) 22794122 (6 वा मजला, नवीन प्रशासकीय भवन)	अवर सचिव (गृनिधो-1) 22793129 (6 वा मजला, नवीन प्रशासकीय भवन)
5	रोखशाखे विषयक बाबी	रोखलेखापाल (रोखशाखा) 22793043 (दालन क्र.२५४, विस्तार इमारत)	अवर सचिव (रोखशाखा) 22024649 (दालन क्र.२५४, विस्तार इमारत)
6	विभागाशी संबंधित अर्थसंकल्प विषयक बाबी	कक्ष अधिकारी (अर्थसं-1) 22793794 (दालन क्र.२६८, मुख्य इमारत)	अवर सचिव (अर्थसं-1) 22793726 (दालन क्र.२६८, मुख्य इमारत)
7	अ) शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प, महाराष्ट्र गृहनिर्माण महामंडळ ब) जवाहरलाल नेहरू राष्ट्रीय नागरी पुनरुत्थान अभियान	कक्ष अधिकारी (गृनिधो-2) 22794124 (दालन क्र.२६८, मुख्य इमारत)	अवर सचिव (गृनिधो-2) 22793390 (दालन क्र.२६८, मुख्य इमारत)
8	लेखा विषयक बाबी	कक्ष अधिकारी (अर्थसं-1) 22793794 (दालन क्र.२६८, मुख्य इमारत)	अवर सचिव (अर्थसं-1) 22793726 (दालन क्र.२६८, मुख्य इमारत)
9	अ) महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारणा, निर्मूलन व पुनर्विकास) अधिनियम १९७१, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण, संरक्षण पात्र झोपडपट्टीवासीयांची गणना व संरक्षण, त्यांना शासकीय जमीन भाडेपट्ट्याने देणे, गलिच्छ वस्ती म्हणून घोषित करणे व जमीन भूसंपादन करणे, ओळखपत्र योजना २००१, यासंबंधीच्या धोरणात्मक बाबी	कक्ष अधिकारी (झोपनि) 22794123 (दालन क्र.२५४, विस्तार इमारत)	अवर सचिव (झोपनि) 22793044 (दालन क्र.२६८, विस्तार इमारत)

	ब) गलिच्छवस्ती सुधार योजना/संरक्षण भित्त योजना अंमलबजावणी, निधी वाटप व धोरणात्मक बाबी,		
10	धारावी विकास कार्यक्रम	कक्ष अधिकारी (झोपसू) 22793697 (दालन क्र.२५४, विस्तार इमारत)	अवर सचिव (झोपसू) 22793042 (दालन क्र.२६८, मुख्य इमारत)
11	झोपडपट्टी सुधार कार्यक्रमासंदर्भात मुंबई झोपडपट्टी सुधार मंडळाकडे समन्वय सक्षम प्राधिकारी व अप्पर जिल्हाधिकारी (अति./निष्का.) यांचे कार्यालयाचे संनियंत्रण, मासिक आढावा व प्रशासकीय/आस्थापना विषयक बाबी.	कक्ष अधिकारी (झोपनि-2) 22794123 (दालन क्र.२५४, विस्तार इमारत)	अवर सचिव (झोपनि-2) 22793044 (दालन क्र.२५४, विस्तार इमारत)
12	संकीर्ण बाबी. (इतर कार्यासनांना वाटून न दिलेल्या विभागातील अन्य सर्व बाबी)	कक्ष अधिकारी (प्रशा-4) 22793127 (6 वा मजला, नवीन प्रशासकीय भवन)	अवर सचिव (प्रशा-4) 22793129 (6 वा मजला, नवीन प्रशासकीय भवन)
13	गृहनिर्माण विभाग, मंत्रालय (खुद्द) बाबत नोंदणी शाखा विषयक बाबी	नोंदणी शाखा प्रमुख (नोंदणी शाखा) 22794121 (दालन क्र.२०१, मुख्य इमारत)	अवर सचिव (नोंदणी शाखा) 22024649 (दालन क्र.२५४ विस्तार इमारत)
14	इमारती दुरुस्ती व पुनर्रचना विषयक तसेच उपकराबाबतच्या धोरणात्मक बाबी	कक्ष अधिकारी (दुवपु-1) 22793128 (6 वा मजला, नवीन प्रशासकीय भवन)	अवर सचिव (दुवपु-1) 22793129 (6 वा मजला, नवीन प्रशासकीय भवन)
15	अ) महाराष्ट्र मालकी हक्काच्या सदनिका (त्या बांधण्यास प्रोत्साहन देणे, त्यांची विक्री, हस्तांतरण यांचे नियमन) अधिनियम, १९६३ (मोफा अधिनियम) ब) महाराष्ट्र अपार्टमेंट ओनरशिप अधिनियम, १९७० खालील धोरणात्मक बाबी	कक्ष अधिकारी (दुवपु-2) 22793128 (6 वा मजला, नवीन प्रशासकीय भवन)	अवर सचिव (दुवपु-2) 22793129 (6 वा मजला, नवीन प्रशासकीय भवन)

0-0-0—0-0-0

(22)

गृहनिर्माण विभागातील अधिकाऱ्यांचे दूरध्वनी क्रमांक

नांव व पदनाम	विस्तार	कार्यालय	निवासी	भ्रमणध्वनी
श्री.देबाशिश चक्रवर्ती, प्रधान सचिव	3475	22023036	22882367	9820734569
मा.प्र.सचिव यांचे स्वीय सहायक श्री.रेवतकर,	3425	--	--	--
श्री.प्र.ल.पाठक, सह सचिव, {गृनिधो-१, गृनिधो-२, दुवपु-१, दुवपु-२, प्रशा-४, गृनिभू, रोखशाखा, अर्थसंकल्प-१(लेखा)}	3880	22816744	--	9869123025
श्री.रा.ग.साळवी, उप सचिव {झोपसू, झोपसू-१, झोपनि, प्रशा-१, गृनिप, नोंदणीशाखा}	3467	22024678	21711686	9892293079
श्रीमती सी.कृ.परमार, अवर सचिव {विधी} (अतिरिक्त कार्यभार)	3726	22047034	22874895	--
श्री.सु.सं.धपाटे, अवर सचिव {झोपसू-१, झोपसू}	3042	22793042	--	9967839020
श्री.सं.शं.इंगळे, अवर सचिव {झोपनि, गृनिप}	3044	22821969	--	9757287050
श्री.प्र.पुं.बडगेरी, अवर सचिव {गृनिधो-२, अर्थसंकल्प-१(लेखा)}	3726	22047034	--	9869345446
डॉ.श्री.ल.पुलकुंडवार, अवर सचिव {दुवपु-१, दुवपु-२, प्रशा-४, गृनिधो-१}	3129	22024542	--	9967417334
श्रीमती रो.र.पुरळकर, अवर सचिव {प्रशा-१, गृनिभू, रोखशाखा}	3696	22024649	--	9967911933
श्री.सतीश खैरमोडे, कक्ष अधिकारी {प्रशा-१} (अतिरिक्त कार्यभार)	3863	22793863	--	9892905809
श्री.सतीश खैरमोडे, कक्ष अधिकारी {झोपनि}	4123	22794123	--	9892905809
श्री.वि.वि.निकम, कक्ष अधिकारी {दुवपु-१}	3128	22024019	--	9869258976
श्री.सं.शि.पाटील, कक्ष अधिकारी {झोपसू-१}	3307	22793307	--	9867210993
श्री.मि.रा.धाट, कक्ष अधिकारी {गृनिधो-१}	4122	22794122	--	9930746350
श्री.नि.म.फाळके, कक्ष अधिकारी {प्रशा-४}	3127	22793127	--	--
श्री.वि.वि.निकम, कक्ष अधिकारी {दुवपु-२} (अतिरिक्त कार्यभार)	3128	22793128	--	--
श्री.अ.ज.शेटये, कक्ष अधिकारी {गृनिभू}	4120	22794120	--	9869032181
श्री.कि.गो.पठाडे, कक्ष अधिकारी {अर्थसंकल्प-१(लेखा)} (अतिरिक्त कार्यभार)	3794	22793794	--	--
श्री.वि.प्र.पालवणकर, कक्ष अधिकारी {गृनिप}	3862	22793696	--	9892369614
श्री.कि.गो.पठाडे, कक्ष अधिकारी {गृनिधो-२}	4124	22794124	--	--
श्री.यो.म.गोसावी, कक्ष अधिकारी {झोपसू-१}	3862	22793862	--	--
श्रीमती भा.स.त्रिंबककर, रोखलेखापाल	3043	22793043	--	--
श्री.वि.ल.पुरंदरे, नोंदणी शाखा प्रमुख	4121	22794121	--	--

0-0-0—0-0-0

गृहनिर्माण विभाग, नागरिकांची सनद

(23)

**गृहनिर्माण विभागाच्या अखत्यारीतील प्राधिकरणे/कार्यालयांचे
पत्ते/दूरध्वनी क्रमांक**

अ. क्र.	लोकप्राधिकारी संस्था	संस्था प्रमुखांचे पदनाम	पत्ता	दूरध्वनी क्रमांक
1	उपाध्यक्ष व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण	उपाध्यक्ष व मुख्य कार्यकारी अधिकारी	गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पू), मुंबई-400051.	022-26592492 66405400
2	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण	मुख्य कार्यकारी अधिकारी	गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पू), मुंबई-400 051.	022-26590519
3	अप्पर जिल्हाधिकारी (अति क्रमण/निष्कासन), मुंबई शहर	अप्पर जिल्हाधिकारी	जुने जकात घर, फोर्ट, मुंबई-400 001	022-26435480
4	अप्पर जिल्हाधिकारी (अतिक्रमण/निष्कासन), मुंबई उपनगर जिल्हा (पूर्व उपनगरे)	अप्पर जिल्हाधिकारी	न्यु इंडस्ट्रीयल इन्शुरन्स बिल्डींग, चर्चगेट समोर, मुंबई-400 020	022-22820815
5	अप्पर जिल्हाधिकारी (अति क्रमण/निष्कासन), बृहन्मुंबई	अप्पर जिल्हाधिकारी	प्रशास कीय इमारत, ७ वा मजला, गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पू), मुंबई-400 051.	022-22610013 22701735
6	अध्यक्ष, महाराष्ट्र गलिच्छ वस्ती (सुधार, निर्मूलन व पुनर्विकास) न्यायाधिकरण	अध्यक्ष	गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पू), मुंबई-400 051.	022-66405012
7	सह व्यवस्थापकीय संचालक, शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प मर्यादित	सह व्यवस्थापकीय संचालक	गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पू), मुंबई-400 051.	022-26591314
8	अपील अधिकारी	अपील अधिकारी	गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पू), मुंबई-400 051.	022-66405012
9	सक्षम प्राधिकारी, बृहन्मुंबई करिता	सक्षम प्राधिकारी	नवीन डी डी इमारत, ४ था मजला, जुने जकातघर, शहीद भगतसिंग मार्ग, मुंबई-400 001.	022-22623248
10	सक्षम प्राधिकारी, भाडे नियंत्रण कायदा, नागपूर विभाग	सक्षम प्राधिकारी	नागपूर जिल्हाधिकारी कार्यालय, नागपूर	0712-2532043
11	सक्षम प्राधिकारी, भाडे नियंत्रण कायदा, पुणे विभाग	सक्षम प्राधिकारी	गृहनिर्माण भवन, आगरकरनगर, पुणे	020-26123614
12	सक्षम प्राधिकारी, भाडे नियंत्रण कायदा, कोकण विभाग	सक्षम प्राधिकारी	गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पू), मुंबई-400 051.	022-66405336
13	सक्षम प्राधिकारी, भाडे नियंत्रण कायदा, नाशिक विभाग	सक्षम प्राधिकारी	जुने महसूल आयुक्तालय, नाशिक रोड, नाशिक-422 101.	0253-2464051

0-0-0—0-0-0

गृहनिर्माण विभाग, नागरिकांची सनद

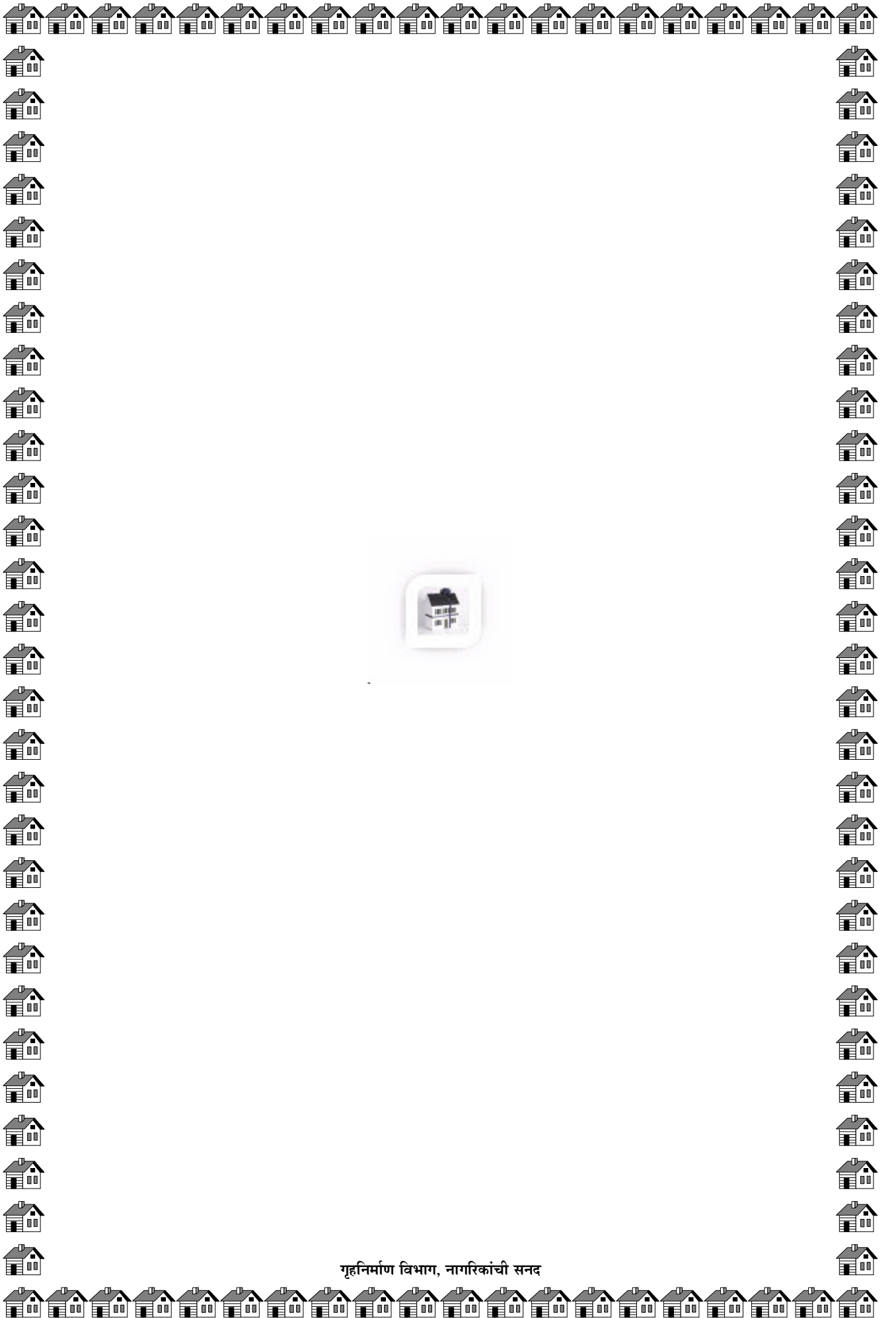
(24)

महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण अंतर्गत असलेल्या
क्षेत्रीय कार्यालयांचे पत्ते/दूरध्वनी क्रमांक

अ.क्र.	लोकप्राधिकारी संस्था	पत्ता	दूरध्वनी क्रमांक
1	उपाध्यक्ष व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण	गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पू), मुंबई-400 051.	022-26592492 66405400
2	सचिव, महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण	गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पू), मुंबई-400 051.	022-26591268 66405455
3	मुख्य अधिकारी, मुंबई गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ	तिसरा मजला, गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पू), मुंबई-400 051.	022-26590660 66405399
4	मुख्य अधिकारी, मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळ	तिसरा मजला, गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पू), मुंबई-400 051.	022-26591397 66405388
5	मुख्य अधिकारी, मुंबई झोपडपट्टी सुधार मंडळ	तिसरा मजला, गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पू), मुंबई-400 051.	022-26590944
6	मुख्य अधिकारी, कोकण गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ	पोटमाळा, गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पू), मुंबई-400 051.	022-26591502 66405011
7	मुख्य अधिकारी, पुणे गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ	आगरकर नगर, अलंकार सिनेमाच्या मागे, पुणे-411 051.	020-26128856
8	मुख्य अधिकारी, नाशिक गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ	गृहनिर्माण भवन, गडकरी चौक, राजस्व भवन समोर, नाशिक-422 002.	0253-2573049 2310365
9	मुख्य अधिकारी, नागपूर गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ	गृहनिर्माण भवन, सिव्हील लाईन्स, टेम्पल रोड, नागपूर-440 001.	0712-2560649
10	मुख्य अधिकारी, औरंगाबाद गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ	गृहनिर्माण भवन, महावीर स्तंभाजवळ, औरंगाबाद-431 001.	0240-2334035 2335061
11	मुख्य अधिकारी, अमरावती गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ	गृहनिर्माण भवन, टोपेनगर, घालटेकडी रोड, अमरावती-444 602	0712-2663237 2662887

0-0-0—0-0-0

॥ समाप्त ॥

गृहनिर्माण विभाग, नागरिकांची सनद